

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 691

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 24 iulie 2025

SUMAR

Nr.

Pagina

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

- 3.607. — Ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene privind aprobarea Schemei de ajutor *de minimis* „Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități”, aferentă Programului Incluziune și demnitate socială, prioritate: P07. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități, obiectiv specific: ESO4.8. Favorizarea incluziunii active în vederea promovării egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+), acțiunea 7.1. Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii 2–12

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

- Decizia nr. 234 din 16 iunie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept) 13–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

ORDIN

privind aprobarea Schemei de ajutor *de minimis* „Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități”, aferentă Programului Incluziune și demnitate socială, prioritate: P07. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități, obiectiv specific: ESO4.8. Favorizarea incluziunii active în vederea promovării egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+), acțiunea 7.1. Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii

Având în vedere prevederile:

— Regulamentului (UE) 2021/1.060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentului (UE) 2023/2.831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*;

— Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârii Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările ulterioare;

— Hotărârii Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă,

ținând cont de Avizul Consiliului Concurenței nr. 4.515 din 9.04.2025,

văzând Referatul de aprobare al Direcției generale programe europene capital uman nr. G2025-78.646 din 15.07.2025,

în temeiul art. 14 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 52/2018 privind organizarea și funcționarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul investițiilor și proiectelor europene emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Schema de ajutor *de minimis* „Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități”, aferentă Programului Incluziune și demnitate socială, prioritate: P07. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități, obiectiv specific: ESO4.8. Favorizarea incluziunii active în vederea promovării egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție

profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+), acțiunea 7.1. Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul investițiilor și proiectelor europene,
Dragoș-Nicolae Pîslaru

SCHEMĂ DE AJUTOR DE MINIMIS

„Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități”, aferentă Programului Incluziune și demnitate socială, prioritate: P07. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități, obiectiv specific: ESO4.8. Favorizarea incluziunii active în vederea promovării egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+), acțiunea 7.1. Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii

CAPITOLUL I**Dispoziții generale**

Art. 1. — (1) Se instituie o schemă de ajutor *de minimis*, denumită „Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități”, aferentă Programului Incluziune și demnitate socială, prioritate: P07. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități, obiectiv specific: ESO4.8. Favorizarea incluziunii active în vederea promovării egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+), acțiunea 7.1. Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii.

(2) Acordarea ajutorului *de minimis* în cadrul prezentei scheme se va face numai cu respectarea prevederilor privind ajutorul *de minimis* stipulate în Regulamentul (UE) 2023/2.831¹ al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*.

(3) Prezenta schemă se aplică pe teritoriul României, în toate regiunile de dezvoltare (Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Nord-Vest, Vest, Centru, București-Ilfov).

(4) Prezenta schemă de ajutor *de minimis* nu intră sub incidența obligației de notificare către Comisia Europeană, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) al Regulamentului (UE) 2023/2.831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*.

(5) În baza prezentei scheme de ajutor *de minimis* și în conformitate cu prevederile acesteia pot fi lansate mai multe apeluri de proiecte.

CAPITOLUL II**Baza legală**

Art. 2. — Prezenta schemă este elaborată în conformitate cu:

a) Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, cu modificările și completările ulterioare;

b) Regulamentul (UE) 2015/1.589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

c) Regulamentul (UE) 2021/1.060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;

d) Regulamentul (UE) 2023/2.831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*;

e) Decizia de punere în aplicare a Comisiei nr. C(2022) 9.635 final din 14.12.2022 de aprobare a programului „Incluziune și Demnitate Socială” pentru sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională și Fondului social european Plus în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” din România CCI 2021RO05FFPR001, cu modificările și completările ulterioare;

f) Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

g) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare;

h) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare;

i) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare;

j) Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările ulterioare;

k) Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă.

CAPITOLUL III**Definiții**

Art. 3. — În sensul prezentei scheme, următorii termeni se definesc astfel:

1. *activitate economică* — orice activitate care constă în furnizarea de bunuri, servicii sau lucrări pe o piață;

¹ Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L din data de 15.12.2023.

2. *administrator al schemei de ajutor de minimis* — persoană juridică delegată de către furnizorul de ajutor de *minimis* să deruleze proceduri în domeniul ajutorului de *minimis* în numele furnizorului, respectiv Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități;

3. *beneficiar al contractului de finanțare* — Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități;

4. *beneficiari ai ajutorului de minimis* — întreprinderile de tipul unităților protejate autorizate, înființate prin acordarea de ajutor de *minimis* în cadrul prezentei scheme;

5. *schema de antreprenoriat* — ansamblul acțiunilor derulate în cadrul apelului/apelurilor de proiecte „Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități”, finanțat/finanțate prin prioritatea P07. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități, obiectiv specific: ESO4.8. Favorizarea incluziunii active în vederea promovării egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+), acțiunea 7.1. Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii din Programul Incluziune și demnitate socială (PoIDS), prin care parteneriatul format din Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (ANPDPPD) și Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (MMFTSS) implementează, în calitate de administrator al schemei de antreprenoriat și de beneficiar al contractului de finanțare (diferit de beneficiarii de ajutor de *minimis*, care sunt unitățile protejate autorizate — UPA), proiecte integrate în cadrul cărora se atribuie ajutoare de *minimis* pentru înființarea de unități protejate autorizate, cu respectarea condițiilor impuse în cadrul prezentei scheme de ajutor de *minimis* și detaliate în Ghidul solicitantului — Condiții specifice „Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități”;

6. *contract de subvenție* — actul juridic prin care se acordă dreptul de a beneficia de ajutor de *minimis*, semnat între administratorul schemei de ajutor de *minimis* și beneficiarul ajutorului de *minimis*, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării măsurilor finanțate prin prezenta schemă de ajutor de *minimis*;

7. *data acordării ajutorului* — data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului de ajutor de *minimis*, în conformitate cu regimul juridic aplicabil, respectiv data semnării contractului de subvenție, indiferent de data la care ajutorul se plătește întreprinderii respective;

8. *data plății ajutorului de minimis* — data la care beneficiarul ajutorului de *minimis* intră efectiv în posesia ajutorului;

9. *furnizor de ajutor de minimis* — Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, prin Autoritatea de management pentru PoIDS (AM PoIDS) și Organismul intermediar regional pentru PoIDS (OIR PoIDS);

10. *unitatea protejată autorizată*² — entitatea de drept public sau privat, cu gestiune proprie, în cadrul căreia sunt angajate minimum 3 persoane cu handicap, care reprezintă cel puțin 30% din numărul total al angajaților, iar timpul de lucru cumulat al acestora reprezintă cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților, precum și orice formă de organizare aleasă pentru desfășurarea unei activități economice de către o persoană fizică deținătoare a unui certificat de încadrare în grad de handicap;

11. *întreprindere* — orice entitate care desfășoară o activitate economică, oricare ar fi forma sa juridică;

12. *întreprinderea unică* — include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

a) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;

b) o întreprindere are dreptul de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

c) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi, în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din actul constitutiv sau din statutul acesteia;

d) o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau al mai multor întreprinderi, oricare din relațiile la care se face referire la lit. a)-d) sunt considerate la rândul lor întreprinderi unice;

13. *SMIS2021*³ — sistemul IT prin care potențialii beneficiari din România pot solicita bani europeni pentru perioada de programare 2021-2027;

14. *comercializarea produselor agricole* — deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzători sau prelucrători și a oricărei alte activități de pregătire a produsului în vederea primei vânzări; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare de produse agricole în cazul în care se desfășoară în spații separate, rezervate acestui scop;

15. *plan de afaceri* — document strategic elaborat de un solicitant al ajutorului de *minimis*, care descrie în detaliu obiectivele economice și sociale ale unei întreprinderi, structura organizațională, produsele sau serviciile oferite, analiza pieței, strategia de vânzare și distribuție, resursele necesare, previziunea financiară și impactul asupra grupului-țintă. Planul de afaceri constituie baza pe care se evaluează viabilitatea și sustenabilitatea unei inițiative antreprenoriale în cadrul prezentei scheme și trebuie să respecte condițiile stabilite prin Ghidul solicitantului — Condiții specifice;

16. *prelucrarea produselor agricole* — orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatarea agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;

17. *produse agricole* — produsele enumerate în anexa I la tratat, cu excepția produselor pescărești și de acvacultură care se încadrează în domeniul de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1.379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁴;

18. *producție agricolă primară* — producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în anexa I la tratat, fără a se mai efectua o altă operațiune de modificare a naturii produselor respective;

19. *produse pescărești și de acvacultură* — produsele definite la art. 5 lit. (a) și (b) din Regulamentul (UE) nr. 1.379/2013;

² Conform Legii nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 81.

³ Conform site-ului Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene: <https://mfe.gov.ro/my-smis/>.

⁴ Regulamentul (CE) nr. 1.379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1.184/2006 și (CE) nr. 1.224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului.

20. *producția primară de produse pescărești și de acvacultură*⁵ — toate operațiunile legate de pescuitul, creșterea sau cultivarea organismelor acvatice, precum și activitățile desfășurate în ferme sau la bord, necesare pentru pregătirea unui animal sau a unei plante pentru prima vânzare, inclusiv tranșarea, filetarea sau congelarea, și prima vânzare către revânzători sau prelucrători;

21. *prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură*⁶ — toate operațiunile, inclusiv manipularea, tratarea și transformarea, efectuate după momentul debarcării — sau al recoltării, în cazul acvaculturii —, care au ca rezultat un produs prelucrat, precum și distribuția acestuia;

22. *ajutor de minimis* — ajutor limitat conform normelor Uniunii Europene la un nivel care nu distorsionează concurența și/sau comerțul cu statele membre;

23. *ajutor ilegal* — ajutorul acordat fără respectarea procedurilor naționale și ale Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat;

24. *ajutor utilizat abuziv* — ajutorul utilizat de beneficiar fără respectarea condițiilor de acordare;

25. *rata de actualizare* — rata de referință stabilită de Comisia Europeană pentru România pe baza unor criterii obiective și publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și pe pagina web a Comisiei Europene.

CAPITOLUL IV

Obiectivul schemei

Art. 4. — Obiectivul prezentei schemei îl constituie acordarea unor ajutoare *de minimis* pentru înființarea și sprijinirea activității în întreprinderi de tipul unităților protejate autorizate, în vederea dezvoltării acestora într-o manieră sustenabilă.

CAPITOLUL V

Domeniul de aplicare

Art. 5. — (1) Prezenta schemă de ajutor *de minimis* se aplică întreprinderilor de tipul unităților protejate autorizate, sprijinite în cadrul priorității P07. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități, obiectiv specific: ESO4.8. Favorizarea incluziunii active în vederea promovării egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+), acțiunea 7.1. Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii.

(2) Prezenta schemă de ajutor *de minimis* nu se aplică:

a) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse pescărești și de acvacultură;

b) ajutoarelor acordate întreprinderilor care desfășoară activități de prelucrare și comercializare a produselor pescărești și de acvacultură, în cazul în care cuantumul ajutoarelor este stabilit pe baza prețului sau a cantității de produse achiziționate sau introduse pe piață;

c) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole;

d) ajutoarelor acordate întreprinderilor care desfășoară activități de prelucrare și comercializare a produselor agricole, în unul dintre următoarele cazuri:

(i) atunci când valoarea ajutoarelor este stabilită pe baza prețului sau a cantității de produse de acest tip achiziționate de la producători primari sau introduse pe piață de întreprinderile respective;

(ii) atunci când ajutoarele sunt condiționate de transferarea lor parțială sau integrală către producătorii primari;

e) ajutoarelor destinate activităților legate de export către țări terțe sau către alte state membre, respectiv ajutoarelor direct legate de cantitățile exportate, ajutoarelor destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;

f) ajutoarelor condiționate de utilizarea preferențială a bunurilor și serviciilor naționale față de bunurile și serviciile importate.

Un solicitant care își desfășoară activitatea atât în sectoare/domenii eligibile, cât și în sectoare/domenii neeligibile, așa cum sunt menționate la alin. (2), poate beneficia de finanțare pentru domeniile de activitate eligibile, cu condiția să se asigure, prin mijloace corespunzătoare, precum separarea activităților sau o distincție între costuri, că activitățile desfășurate în sectoarele excluse nu beneficiază de ajutoarele *de minimis* acordate în baza prezentei scheme.

CAPITOLUL VI

Condiții de eligibilitate pentru activități

Art. 6. — Activitățile eligibile care intră în domeniul de aplicare a prezentei scheme de ajutor *de minimis* sunt:

a) înființarea și demararea funcționării unităților protejate autorizate, care vor desfășura activitățile economice în conformitate cu planul de afaceri care a fost evaluat și selectat de către un juriu de selecție, în conformitate cu criteriile de selecție din anexa care face parte integrantă din prezenta schemă de ajutor *de minimis*, și care a stat la baza autorizării acestora;

b) funcționarea unităților protejate autorizate pe o perioadă de minimum 24 de luni, urmată de continuarea funcționării întreprinderii, inclusiv a menținerii locurilor de muncă create, pe o perioadă de minimum 6 luni după finalizarea implementării proiectului, în cadrul proiectelor finanțate în cadrul Programului Incluziune și demnitate socială, prioritate P07. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități, obiectiv specific: ESO4.8. Favorizarea incluziunii active în vederea promovării egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+), acțiunea 7.1. Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii, cu respectarea prevederilor Legii nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu încadrarea în categoriile de cheltuieli eligibile prevăzute în prezenta schemă de ajutor *de minimis* și detaliate în Ghidul solicitantului — Condiții specifice aplicabil.

CAPITOLUL VII

Condiții de eligibilitate pentru beneficiarii de ajutor *de minimis*

Art. 7. — Pot beneficia de ajutorul *de minimis* prevăzut în prezenta schemă întreprinderile de tipul unităților protejate autorizate, constituite conform Legii nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care îndeplinesc următoarele condiții:

a) la momentul semnării contractului de subvenție sunt înregistrate în scopuri fiscale în România și își desfășoară activitatea pe teritoriul țării (chiar și prin punct de lucru/filială/sucursală) la momentul plății ajutorului;

⁵ Conform art. 2 alin. (1) lit. f) din Regulamentul (UE) 2023/2.831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*, cu modificările și completările ulterioare.

⁶ Conform art. 2 alin. (1) lit. g) din Regulamentul (UE) 2023/2.831, cu modificările și completările ulterioare.

b) nu derulează activități în domeniile exceptate de la finanțare în condițiile prezentei scheme. În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea atât în sectoarele menționate la art. 5 alin. (2) lit. a), b), c), d), e) și f), cât și în unul sau mai multe sectoare de activitate incluse în domeniul de aplicare a prezentei scheme, aceasta se aplică ajutoarelor acordate pentru domeniile de activitate eligibile, cu condiția ca beneficiarul să se asigure, prin mijloace corespunzătoare, precum separarea activităților sau o distincție între costuri, că activitățile desfășurate în sectoarele excluse din domeniul de aplicare a schemei nu beneficiază de ajutoare *de minimis*;

c) valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate întreprinderii unice pe o perioadă de 3 ani consecutivi, cumulată cu valoarea alocării financiare acordate în conformitate cu prevederile prezentei scheme, nu depășește echivalentul în lei a 300.000 de euro;

d) plafoanele *de minimis* se aplică indiferent de forma ajutorului *de minimis* sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul acordat este finanțat în totalitate sau parțial din resurse europene;

e) reprezentantul legal al întreprinderii nu a fost supus unei condamnări de tip *res judicata* în ultimii 3 ani de către nicio instanță de judecată, din motive profesionale sau etic-profesionale;

f) reprezentantul legal al întreprinderii nu a fost condamnat de tip *res judicata* pentru fraudă, corupție, implicare în organizații criminale sau în alte activități ilegale, în detrimentul intereselor financiare ale Comunității Europene;

g) reprezentantul legal al întreprinderii nu furnizează informații false;

h) nu a fost subiectul unei/unui decizii/ordin de recuperare a unui ajutor de stat/*de minimis* a/a/ Comisiei Europene/ instanței/Consiliului Concurenței sau a/a/ unui alt furnizor de ajutor *de minimis* sau, în cazul în care a făcut obiectul unei astfel de decizii, aceasta a fost deja executată și creanța integral recuperată, inclusiv dobânda de recuperare aferentă.

CAPITOLUL VIII

Calcularea plafonului *de minimis* și întreprinderea unică

Art. 8. — (1) Respectarea plafonului *de minimis* are în vedere o întreprindere unică. Astfel, dacă între întreprinderile care beneficiază de sprijinul prezentei scheme de finanțare există cel puțin una dintre relațiile menționate la art. 3 pct. 12, respectivele structuri vor fi tratate ca o „întreprindere unică”.

(2) Valoarea maximă a ajutoarelor *de minimis* de care poate beneficia întreprinderea unică pe o perioadă de 3 ani consecutivi, evaluată în mod continuu, cumulată cu valoarea alocării financiare ce se intenționează a se acorda în conformitate cu prevederile prezentei scheme, nu va depăși echivalentul în lei a 300.000 de euro. Aceste plafoane se aplică indiferent de forma ajutorului *de minimis* sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul este finanțat din surse naționale sau europene.

(3) În cazul în care, prin acordarea unor noi ajutoare *de minimis* s-ar depăși plafonul maxim menționat la alin. (2), întreprinderea poate beneficia, dacă solicită acest lucru, de prevederile prezentei scheme de ajutor *de minimis* doar pentru acea fracțiune din ajutor care, cumulată cu restul ajutoarelor *de minimis* primite anterior, nu depășește acest plafon⁷.

(4) În scopul verificării încadrării ajutorului *de minimis* în pragul de maximum 300.000 de euro, după caz, per întreprindere unică, precum și pentru stabilirea valorii în lei a

ajutorului *de minimis* primit de fiecare unitate protejată autorizată înființată, echivalentul în lei se calculează la cursul de schimb stabilit prin InforEuro, valabil la data acordării ajutorului *de minimis*, respectiv la data semnării contractului de subvenție.

(5) Beneficiarii ajutorului *de minimis* care își desfășoară activitatea atât în sectoare/domenii eligibile, cât și în sectoare/domenii neeligibile, așa cum sunt definite conform prezentei scheme, pot beneficia de finanțare pentru sectoarele eligibile, cu condiția prezentării documentelor contabile care atestă separarea evidenței acestor activități.

(6) În cazul fuziunilor (prin absorbție sau prin contopire) sau al achizițiilor, atunci când se stabilește dacă un nou ajutor *de minimis* acordat unei întreprinderi noi, în cazul fuziunii prin contopire, sau întreprinderii care fuzionează prin absorbția unei alte întreprinderi depășește plafonul relevant, se iau în considerare toate ajutoarele *de minimis* anterioare acordate tuturor întreprinderilor care fuzionează. Ajutoarele *de minimis* acordate legal înainte de fuziune sau achiziție rămân legal acordate.

(7) În cazul în care o întreprindere se împarte/se divide în două sau mai multe întreprinderi separate, ajutoarele *de minimis* acordate înainte de separare se alocă întreprinderii care preia activitățile pentru care au fost utilizate ajutoarele *de minimis*. În cazul în care o astfel de alocare nu este posibilă, ajutoarele *de minimis* se alocă proporțional pe baza valorii contabile a capitalului social al noilor întreprinderi la data la care separarea produce efecte.

(8) Valoarea ajutorului va fi exprimată sub formă financiară (microgrant), ca sumă brută înainte de deducerea taxelor sau a altor obligații fiscale.

(9) Ajutoarele *de minimis* acordate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/2.831 nu se cumulează cu ajutoare de stat acordate pentru aceleași costuri eligibile sau cu ajutoare de stat acordate pentru aceeași măsură de finanțare de risc, dacă o astfel de cumulare ar depăși intensitatea sau valoarea maximă relevantă a ajutorului stabilită pentru condițiile specifice ale fiecărui caz de un regulament sau de o decizie de exceptare pe categorii adoptat(ă) de Comisie. Ajutoarele *de minimis* care nu se acordă pentru costuri eligibile specifice sau care nu pot fi asociate unor astfel de costuri pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat acordate în temeiul unui regulament sau al unei decizii de exceptare pe categorii adoptat(e) de Comisie.

CAPITOLUL IX

Modalitatea de acordare a ajutorului *de minimis*

Art. 9. — (1) Ajutorul *de minimis* prevăzut de prezenta schemă se acordă din fonduri europene și naționale.

(2) Acordarea de subvenții (microgranturi) pentru funcționarea noilor afaceri va fi condiționată de înființarea, în prealabil, a întreprinderii de tipul unității protejate autorizate.

(3) Pentru a beneficia de prevederile prezentei scheme de ajutor *de minimis*, unitățile protejate autorizate trebuie să înainteze o cerere administratorului schemei de ajutor *de minimis*.

(4) Cererea de finanțare va fi însoțită de declarații pe propria răspundere a solicitantului privind:

a) ajutoarele *de minimis* primite de întreprinderea unică în ultimii trei ani (fie din surse ale statului sau ale autorităților locale, fie din surse europene);

b) structura întreprinderii unice din care face parte beneficiarul;

⁷ A se vedea Decizia Curții de Justiție a Uniunii Europene în Cauza C-608/19, pronunțată la 28.10.2020 — „Trimitere preliminară — Ajutoare de stat — Regulamentul (UE) nr. 1.407/2013 — art. 3 — Ajutor *de minimis* — art. 6 — Monitorizare — Întreprinderi care depășesc plafonul *de minimis* din cauza cumulului cu ajutoare obținute anterior — Posibilitatea de a alege între reducerea unui ajutor anterior sau renunțarea la acesta pentru a respecta plafonul *de minimis*”, accesibilă la adresa web: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=233007&pageIndex=0&doclang=RO&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2603115>.

c) eventualele alte ajutoare de stat permise anterior pentru aceleași costuri eligibile ca cele finanțate de prezenta schemă;

d) faptul că nu a fost subiectul unei decizii de recuperare a unui ajutor de stat sau de *minimis* emise de Comisia Europeană, instanțele judecătorești, Consiliul Concurenței sau de un furnizor de ajutor de stat/de *minimis* sau, în cazul în care a făcut obiectul unei astfel de decizii, aceasta a fost deja executată și creanța integral recuperată;

e) faptul că ajutorul de *minimis* acordat nu va finanța activități sau domenii exceptate de prezenta schemă.

Art. 10. — (1) Atribuțiile Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene ca furnizor de ajutor de *minimis*, prin AM PoIDS, sunt:

a) selectarea administratorului schemei de ajutor de *minimis*, pe baza unei proceduri necompetitive, transparente, nediscriminatorii și suficient mediatizate, în conformitate cu prevederile următoarelor documente:

(i) Metodologia de verificare, evaluare și selecție a proiectelor PoIDS, aprobată de Comitetul de monitorizare a Programului Incluziune și demnitate socială;

(ii) Ghidul solicitantului — Condiții generale aferent Programului Incluziune și demnitate socială;

(iii) Ghidul solicitantului — Condiții specifice aplicabil;

b) delegarea atribuțiilor privind evaluarea și contractarea cererilor de finanțare aferente apelului de propuneri de proiecte, precum și implementarea schemei de ajutor de *minimis* către OIR PoIDS;

c) monitorizarea permanentă a ajutoarelor de *minimis* acordate, aflate în derulare, și dispunerea de măsuri care se impun în cazul încălcării condițiilor stabilite prin schema de ajutor de *minimis* sau prin legislația națională ori europeană aplicabilă la momentul respectiv. Această atribuție poate fi delegată către OIR PoIDS;

d) emiterea deciziei de recuperare și recuperarea valorii ajutorului de *minimis* utilizat abuziv de către beneficiarul ajutorului de *minimis* sau a ajutorului de *minimis* primit cu nerespectarea condițiilor de acordare. Recuperarea valorii ajutorului de *minimis* poate fi delegată către OIR PoIDS;

e) păstrarea de evidențe detaliate privind ajutorul de *minimis* acordat pe o durată de cel puțin 10 ani de la data la care ultima alocare specifică a fost acordată în baza schemei de ajutor de *minimis*. Aceste evidențe trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a demonstra respectarea condițiilor impuse de legislația națională și comunitară în domeniul ajutorului de *minimis*;

f) informarea Consiliului Concurenței cu privire la intrarea în vigoare a măsurii de sprijin și a oricăror modificări ale acesteia, în termen de maximum 5 zile de la intrarea în vigoare;

g) introducerea măsurii de ajutor în Registrul ajutoarelor de stat (RegAS).

(2) Atribuțiile delegate către OIR PoIDS sunt:

a) semnarea contractelor de finanțare cu beneficiarul de finanțare nerambursabilă, care devine administrator al schemei de ajutor de *minimis*;

b) validarea respectării criteriilor de acordare a ajutorului de *minimis* prevăzute în Regulamentul (UE) 2023/2.831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 de către beneficiarii de ajutor de *minimis*;

c) monitorizarea permanentă a ajutoarelor de *minimis* acordate, aflate în derulare, și dispunerea de măsuri care se impun în cazul încălcării condițiilor stabilite prin schema de ajutor de *minimis* sau prin legislația națională ori europeană aplicabilă la momentul respectiv;

d) păstrarea de evidențe detaliate privind ajutorul de *minimis* acordat pe o durată de cel puțin 10 ani de la data la care ultima alocare specifică a fost acordată în baza schemei de ajutor de *minimis*. Aceste evidențe trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a demonstra respectarea condițiilor impuse de legislația comunitară în domeniul ajutorului de *minimis*;

e) recuperarea valorii ajutorului de *minimis* utilizat abuziv de către beneficiarul ajutorului de *minimis* sau al ajutorului de *minimis* primit cu nerespectarea condițiilor de acordare, care conține și dobânda aferentă, conform legislației aplicabile;

f) introducerea în RegAS a contractelor de subvenție, a plăților și a obligațiilor de rambursare aferente;

g) transmiterea de răspunsuri la solicitările primite din partea Comisiei Europene și din partea Consiliului Concurenței în termenele legale și procedurale indicate.

Art. 11. — (1) Atribuțiile administratorului schemei de ajutor de *minimis* sunt:

a) identificarea potențialilor beneficiari de ajutor de *minimis* prin organizarea procedurii de selectare a planurilor de afaceri (selecția beneficiarilor de ajutor de *minimis*,) ce urmează să fie finanțate în conformitate cu prezenta schemă de ajutor de *minimis*, cu respectarea prevederilor legale naționale și comunitare aplicabile și conform prevederilor Ghidului solicitantului — Condiții specifice aplicabil, în condițiile prezentei scheme. Procedura de selectare a planurilor de afaceri elaborată de administratorul schemei de ajutor de *minimis* va detalia aspectele privind termenul în care se realizează evaluarea, documentele necesar a fi depuse în cadrul procesului de selecție, condițiile în care este admisă sau nu completarea documentației, termenul de depunere și soluționare a contestațiilor, alte aspecte relevante;

b) verificarea respectării criteriilor de eligibilitate și de acordare a ajutorului de *minimis* prevăzute în Regulamentul (UE) 2023/2.831 și transmiterea documentelor justificative către furnizorul de ajutor de *minimis* pentru validare;

c) administratorul schemei va verifica, pe baza declarației pe propria răspundere, dacă solicitantul a mai beneficiat de alte ajutoare de stat sau de *minimis* pentru aceleași cheltuieli eligibile;

d) administratorul schemei va acorda un ajutor de *minimis* după ce va verifica faptul că suma totală a ajutoarelor de *minimis* acordate întreprinderii unice pe parcursul unei perioade de trei ani, evaluate în mod continuu, fie din surse ale statului sau ale autorităților locale, fie din surse europene, nu depășește pragul de 300.000 de euro, echivalent în lei;

e) semnarea cu beneficiarii de ajutor de *minimis* a contractelor de subvenție, în baza cărora se acordă ajutorul de *minimis*, după primirea validării de la furnizorul de ajutor de *minimis*;

f) realizarea plății sumelor aferente ajutorului de *minimis* către beneficiarii ajutorului de *minimis*, în conformitate cu planurile de afaceri selectate și cu normele legale aplicabile;

g) raportarea către furnizorul de ajutor de *minimis* a tuturor datelor și informațiilor necesare pentru monitorizarea ajutorului de *minimis*, în formatul pus la dispoziție de către furnizorul de ajutor de *minimis*;

h) monitorizarea ajutorului de *minimis* acordat pe toată durata contractului de subvenție. Această obligație presupune monitorizarea activității întreprinderilor înființate, inclusiv exploatarea și sustenabilitatea planului de afaceri asumat, în sensul dezvoltării, și nu doar al supraviețuirii în piață, precum și al atingerii tuturor rezultatelor asumate prin proiect, cu acordarea unei atenții deosebite menținerii locurilor de muncă create, precum și funcționalității întreprinderilor create;

i) raportarea către furnizorul de ajutor *de minimis* a tuturor situațiilor care impun recuperarea totală sau parțială a ajutorului *de minimis* acordat, în condițiile prevăzute în prezenta schemă;

j) monitorizarea respectării regulilor de sustenabilitate de către beneficiarul ajutorului *de minimis*, respectiv: continuarea funcționării afacerii, inclusiv menținerea locurilor de muncă create, pe o perioadă de sustenabilitate asumată de beneficiarul ajutorului *de minimis* după finalizarea implementării proiectului;

k) rezilierea contractelor de subvenție în condițiile prevăzute în prezenta schemă, cu identificarea sumelor de recuperat din ajutorul *de minimis* acordat beneficiarului de ajutor *de minimis*;

l) păstrarea de evidențe detaliate privind ajutorul *de minimis* acordat pe o durată de cel puțin 10 ani de la data la care ultima alocare specifică a fost acordată în baza schemei de ajutor *de minimis*. Aceste evidențe trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a demonstra respectarea condițiilor impuse de legislația comunitară în domeniul ajutorului *de minimis*.

(2) Pentru identificarea potențialilor beneficiari prevăzuți la alin. (1) lit. a), administratorul va avea în vedere aplicarea unui mecanism de evaluare și selecție a planurilor de afaceri bazat pe următoarele principii:

a) vor fi aplicate principii și criterii de tratament egale, echitabile, nediscriminatorii, transparente și obiective;

b) vor fi finanțate planuri de afaceri în limita bugetului disponibil la nivel de proiect, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute (conform criteriilor de evaluare a planurilor de afaceri din cadrul apelului „Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități”, stabilite în anexa la prezenta schemă de ajutor *de minimis*);

c) vor fi respectate condițiile de evitare a conflictului de interese, în conformitate cu legislația aplicabilă, respectiv:

— art. 61 din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2.509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (reformare);

— cap. II secțiunea a 2-a „Reguli în materia conflictului de interese” din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare;

— titlul IV cap. II din cartea I a Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, pentru beneficiarii care fac parte din categoria subiecților de drept public;

— cap. II secțiunea a 4-a „Reguli de evitare a conflictului de interese” art. 58-63 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 12. — (1) Drepturile și obligațiile beneficiarilor de ajutor *de minimis* sunt:

1. beneficiarul ajutorului *de minimis* are dreptul de a primi ajutorul *de minimis* pentru implementarea planului de afaceri selectat, în condițiile respectării prevederilor prezentei scheme de ajutor *de minimis*;

2. ajutorul *de minimis* se va putea acorda în maximum două tranșe, luând în considerare prevederile planurilor de afaceri. Prima tranșă va reprezenta maximum 75% din valoarea totală a finanțării nerambursabile solicitate de către unitatea protejată autorizată;

3. pentru a beneficia de ajutor *de minimis*, beneficiarul ajutorului *de minimis* are obligația de a implementa planul de afaceri selectat și de a asigura sustenabilitatea activităților în condițiile prevăzute în prezenta schemă de ajutor *de minimis*,

respectiv: continuarea funcționării afacerii, inclusiv menținerea locurilor de muncă create, pe o perioadă de minimum 6 luni după finalizarea implementării proiectului;

4. fiecare persoană juridică înființată conform Legii nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și finanțată în cadrul prezentei scheme are obligația de a dobândi autorizarea de funcționare ca unitate protejată, în termen de maximum 4 luni de la semnarea contractului de subvenție;

5. fiecare beneficiar al ajutorului *de minimis* va trebui să angajeze numărul minim de persoane pe care s-a obligat să le angajeze în cadrul întreprinderilor nou-înființate, conform planului de afaceri, dar nu mai puțin de 3 persoane cu handicap/invalide gradul III, reprezentând cel puțin 30% din numărul total al angajaților, iar timpul de lucru cumulat al persoanelor cu handicap/invalide gradul III trebuie să reprezinte cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților;

6. locurile de muncă nou-create (minimum 3/UPA) trebuie să fie cu normă de lucru de cel puțin 4 ore/zi și pe perioadă nedeterminată. Nu se acceptă angajarea aceleiași persoane la mai mult de o unitate protejată autorizată înființată în cadrul proiectului;

7. în cazul în care în perioada menționată locul/locurile de muncă creat/create în cadrul întreprinderilor nou-înființate se vacantează, beneficiarul de ajutor *de minimis* va avea un termen de maximum 60 de zile să ocupe locul/locurile de muncă vacant/vacante, păstrând numărul și tipul acestora, pentru care a primit punctaj la evaluarea planului de afaceri;

8. beneficiarul ajutorului *de minimis* are obligația de a raporta furnizorului de ajutor *de minimis*/administratorului schemei de ajutor *de minimis* toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutorului *de minimis*;

9. beneficiarul ajutorului *de minimis* are obligația de a restitui, după caz, parțial sau total, valoarea ajutorului *de minimis* primit în situația nerespectării condițiilor de acordare și utilizare a ajutorului, inclusiv dobânda aferentă;

10. beneficiarul ajutorului *de minimis* are obligația de a asigura sustenabilitatea întreprinderii înființate pentru o perioadă de minimum 6 luni după finalizarea implementării proiectului.

(2) Constituie motive de restituire integrală a ajutorului *de minimis* primit situația în care UPA își încetează activitatea sau intervine retragerea autorizației de funcționare ca unitate protejată, atât pe perioada de implementare a proiectului, cât și în perioada de sustenabilitate, administratorul schemei de antreprenoriat având obligația de a rezilia contractul de subvenție și de a recupera suma plătită către entitatea juridică în cauză.

(3) Constituie motive de restituire parțială a ajutorului *de minimis* plătit:

a) efectuarea unor cheltuieli care nu respectă prevederile art. 2 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 873/2022;

b) nerespectarea termenului de obținere a autorizației de funcționare ca unitate protejată: în situația în care termenul de obținere a autorizației de funcționare ca unitate protejată (4 luni de la semnarea contractului de subvenție) nu este respectat, începând cu luna a 5-a de la semnarea contractului de subvenție, se aplică corecții financiare (sume care se scad din valoarea totală a ajutorului *de minimis*) în cotă de 10% din valoarea totală a ajutorului *de minimis* pentru fiecare lună de întârziere;

c) suspendarea autorizației de funcționare ca unitate protejată, atât pe perioada de implementare a proiectului, cât și în perioada de sustenabilitate, administratorul schemei de antreprenoriat având obligația de a aplica o corecție financiară proporțională cu perioada de suspendare, prin raportare la perioada de 24 de luni de funcționare obligatorie;

d) nemenținerea locurilor de muncă ocupate în perioada de sustenabilitate asumată de 6 luni — se vor aplica corecții financiare, proporționale cu numărul de locuri de muncă neocupate și cu durata de neocupare a acestora.

(4) Pentru respectarea regulilor de cumul, solicitantul ajutorului *de minimis* va prezenta o declarație de eligibilitate, pe propria răspundere, în care va menționa informațiile referitoare la orice alt ajutor *de minimis* primit în ultimii 3 ani, până la depunerea cererii de finanțare, respectiv încheierea contractului de subvenție, cu respectarea prevederilor referitoare la întreprinderea unică.

(5) Ajutoarele *de minimis* acordate în cadrul prezentei scheme pot fi cumulate cu ajutoarele *de minimis* acordate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/2.832 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor *de minimis* acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general. Ajutoarele *de minimis* acordate în condițiile prezentei scheme pot fi cumulate cu ajutoare *de minimis* acordate în conformitate cu alte regulamente *de minimis*, în limita plafonului relevant prevăzut la art. 8 alin. (2) din prezenta schemă.

(6) Ajutoarele *de minimis* acordate în cadrul prezentei scheme nu se vor cumula cu alte ajutoare de stat, în sensul art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, acordate pentru aceleași costuri eligibile, dacă un astfel de cumul generează o intensitate a ajutorului de stat care depășește intensitatea maximă stabilită în fiecare caz în parte printr-un regulament privind exceptările în bloc sau printr-o decizie adoptată de Comisia Europeană.

(7) Ajutoarele *de minimis* aferente prezentei scheme care nu se acordă pentru costuri eligibile specifice sau care nu pot fi asociate unor astfel de costuri pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat acordate în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii sau al unei decizii adoptate de Comisie.

CAPITOLUL X Cheltuieli eligibile

Art. 13. — Lista privind încadrarea cheltuielilor aferente proiectului în categoriile/subcategoriile de cheltuieli conform MySMIS este următoarea:

Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Descrierea cheltuielii:
Cheltuieli eligibile directe care intră sub incidența ajutorului <i>de minimis</i>	Cheltuieli cu taxe/abonamente/cotizații/acorduri/autorizații/garanții bancare necesare pentru implementarea proiectului	Taxe pentru înființarea de unități protejate autorizate ⁸
	Subvenții pentru înființarea unei afaceri (antreprenoriat) ⁹	1. Cheltuieli cu salariile personalului nou-angajat: — cheltuieli salariale — venituri asimilate salariilor pentru experți proprii/cooptați — contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori) 2. Cheltuieli cu deplasarea personalului întreprinderilor sprijinite: — cheltuieli pentru cazare — cheltuieli cu diurna personalului propriu — cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, de la gară, autogară sau port către locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării) — taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării 3. Cheltuieli aferente diverselor achiziții de servicii specializate necesare derulării planului de afaceri, pentru care beneficiarul ajutorului <i>de minimis</i> nu are expertiza necesară 4. Cheltuieli cu achiziția de active fixe corporale (altele decât terenuri și imobile), obiecte de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile, alte cheltuieli pentru investiții necesare funcționării întreprinderilor 5. Cheltuieli cu închirierea de sedii (inclusiv depozite), spații pentru desfășurarea diverselor activități ale unităților protejate autorizate, echipamente, vehicule, diverse bunuri 6. Cheltuieli de leasing fără achiziție (leasing operațional) aferente funcționării unităților protejate autorizate (rate de leasing operațional plătite de unitățile protejate autorizate pentru: echipamente, vehicule, diverse bunuri mobile și imobile)

⁸ Cheltuiala aferentă taxelor pentru înființarea de întreprinderi, efectuată înaintea semnării contractului de subvenție, se decontează către beneficiarii de ajutor *de minimis* după semnarea contractului de subvenție.

⁹ Cheltuielile aferente subvențiilor pentru înființarea unei afaceri (antreprenoriat) se decontează către beneficiarii de ajutor *de minimis* după semnarea contractului de subvenție, în conformitate cu prevederile legale aplicabile în domeniul finanțării nerambursabile din fonduri europene.

Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Descrierea cheltuielii:
		7. Utilități aferente funcționării unităților protejate autorizate 8. Servicii de administrare a clădirilor aferente funcționării unităților protejate autorizate 9. Servicii de întreținere și reparare de echipamente și mijloace de transport aferente funcționării unităților protejate autorizate 10. Arhivare de documente aferente funcționării unităților protejate autorizate 11. Amortizare de active aferente funcționării unităților protejate autorizate 12. Cheltuieli financiare și juridice (notariale) aferente funcționării unităților protejate autorizate 13. Conectare la rețele informatice aferente funcționării unităților protejate autorizate 14. Cheltuieli de informare și publicitate aferente funcționării unităților protejate autorizate 15. Alte cheltuieli aferente funcționării unităților protejate autorizate: — amenajare, accesibilizare, renovare de spații — prelucrare de date — întreținere, actualizare și dezvoltare de aplicații informatice — achiziționare de publicații, cărți, reviste de specialitate relevante pentru operațiune, în format tipărit și/sau electronic — concesiuni, brevete, licențe, mărci comerciale, drepturi și active similare — cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare

CAPITOLUL XI

Durata schemei

Art. 14. — Prezenta schemă se aplică de la data intrării în vigoare a ordinului prin care aceasta este aprobată până la data de 31.12.2027, în limita fondurilor alocate pentru aceasta schemă, urmând ca plățile să fie efectuate până la 31.12.2029.

CAPITOLUL XII

Bugetul schemei și numărul maxim estimat de beneficiari

Art. 15. — (1) Sursa de finanțare pentru prezenta schemă este Programul Incluziune și demnitate socială, prioritate: P07. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități, obiectiv specific: ESO4.8. Favorizarea incluziunii active în vederea promovării egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+), acțiunea 7.1. Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii.

(2) Valoarea totală estimată a ajutorului *de minimis* care va fi acordat în cadrul prezentei scheme, pe întreaga durată de aplicare a acesteia, este de 9.400.000 euro, din care finanțarea Fondului social european Plus este de 7.143.060 euro, iar contribuția națională este de 2.256.940 euro, echivalent în lei.

(3) Valoarea ajutorului *de minimis* acordat unui beneficiar de ajutor *de minimis*, în baza prezentei scheme, este de maximum 200.000 de euro.

(4) Ajutorul *de minimis* se va putea acorda în maximum două tranșe, luând în considerare prevederile planurilor de afaceri depuse de către persoanele din grupul-țintă. Prima tranșă va reprezenta maximum 75% din valoarea totală a finanțării nerambursabile solicitate de către unitatea protejată autorizată.

(5) Ajutoarele plătibile în viitor, inclusiv ajutoarele plătibile în mai multe tranșe, se actualizează la valoarea lor în momentul în care sunt acordate. Costurile eligibile se actualizează la valoarea pe care o au la momentul acordării ajutoarelor. Rata dobânzii care trebuie aplicată la actualizare este rata de actualizare aplicabilă la data acordării ajutoarelor.

(6) Alocarea indicativă a bugetului pe ani și pe surse de finanțare este următoarea:

Anul	Total fonduri euro						
	Total euro	Total fonduri publice euro				Contribuție proprie	
		Contribuție națională		Contribuție comunitară			
		Procent (%)	Valoare euro	Procent (%)	Valoare euro	Procent (%)	Valoare euro
2026	8.000.000,00	24,01%	1.920.800,00	75,99%	6.079.200,00	0	0
2027	1.400.000,00	24,01%	336.140,00	75,99%	1.063.860,00	0	0
Total	9.400.000		2.256.940,00		7.143.060,00	0	0

(7) Sumele rămase necheltuite într-un an vor fi reportate în anii următori în perioada de valabilitate a prezentei scheme.

Art. 16. — Numărul maxim estimat de beneficiari de ajutor *de minimis* în cadrul prezentei scheme este de 47 de întreprinderi.

CAPITOLUL XIII Efecte și beneficii

Art. 17. — Prin aplicarea prezentei scheme se vizează obținerea următoarelor efecte și beneficii:

- a) promovarea antreprenoriatului în rândul persoanelor cu dizabilități;
- b) susținerea înființării și dezvoltării de întreprinderi de tip unitate protejată autorizată (UPA) pentru integrarea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii.

CAPITOLUL XIV Reguli privind transparența

Art. 18. — (1) În cazul în care solicitantul este eligibil pentru a primi o finanțare în cadrul prezentei scheme de ajutor *de minimis* și este selectat pentru finanțare în urma procesului de evaluare, administratorul schemei de ajutor *de minimis* comunică în scris întreprinderii beneficiare cuantumul maxim al ajutorului ce poate fi acordat și caracterul acestuia de ajutor *de minimis*, făcând referire expresă la Regulamentul (UE) 2023/2.831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*, prin menționarea titlului acestuia și a numărului de publicare în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

(2) Schema de ajutor *de minimis* va fi publicată integral pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene — Autoritatea de management pentru Programul Incluziune și demnitate socială, la adresa <http://mfe.gov.ro>.

(3) În cazul în care întreprinderea nu este eligibilă să primească o alocare specifică în cadrul prezentei scheme de ajutor *de minimis*, administratorul schemei de ajutor *de minimis* îi comunică în scris acest lucru.

CAPITOLUL XV Reguli privind raportarea și monitorizarea ajutorului *de minimis*, precum și sustenabilitatea măsurilor

Art. 19. — (1) Raportarea și monitorizarea ajutoarelor *de minimis* acordate în baza prezentei scheme se realizează în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale Regulamentului privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat și *de minimis*, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 441/2022, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu legislația națională și comunitară aplicabilă.

(2) Furnizorul de ajutor *de minimis* are obligația de a supraveghea permanent ajutoarele *de minimis* acordate, aflate în derulare, și de a dispune măsurile care se impun în cazul încălcării condițiilor impuse prin prezenta schemă sau prin legislația națională sau europeană aplicabilă la momentul respectiv.

Art. 20. — (1) Furnizorul de ajutor *de minimis* are obligația de a înregistra schema de ajutor *de minimis* în Registrul ajutoarelor de stat (RegAS), în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a acesteia.

(2) Furnizorul de ajutor *de minimis* (Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, direct prin AM PoIDS sau prin OIR PoIDS) are obligația de a înregistra în RegAS contractele de subvenție, eventualele obligații de recuperare a ajutoarelor ilegale sau utilizate abuziv și rambursările efective ale respectivelor obligații

etc., în termen de maximum 7 zile lucrătoare de la data instituirii obligației de recuperare, după caz. Plățile se încarcă în maximum 10 zile de la data efectuării plății.

(3) Furnizorul de ajutor *de minimis* are obligația de a transmite Consiliului Concurenței, în formatul și în termenul prevăzut de Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat și *de minimis*, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 441/2022, cu modificările și completările ulterioare, toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor *de minimis* la nivel național.

(4) În cazul în care furnizorul de ajutor *de minimis* nu are date definitive privind valoarea ajutorului *de minimis*, acesta va transmite Consiliului Concurenței valori estimative.

(5) Erorile constatate de furnizorul de ajutor *de minimis* și corecțiile legale, anulările, recalculările, recuperările, rambursările se raportează Consiliului Concurenței până la data de 31 martie a anului următor anului de raportare.

Art. 21. — Pe baza unei cereri scrise, furnizorul de ajutor *de minimis* va transmite Comisiei Europene, prin intermediul Consiliului Concurenței, în termen de 20 de zile lucrătoare sau în termenul fixat în cerere, toate informațiile pe care Comisia Europeană le consideră necesare pentru evaluarea respectării condițiilor prezentei scheme de ajutor *de minimis*.

Art. 22. — Beneficiarii de ajutoare *de minimis* au obligația de a pune la dispoziția furnizorului de ajutor *de minimis* și a administratorului schemei de ajutor *de minimis*, în formatul și în termenul solicitat de aceștia, toate datele și informațiile necesare în vederea îndeplinirii procedurilor de raportare și monitorizare ce cad în sarcina furnizorului de ajutor *de minimis*, respectiv a administratorului.

Art. 23. — (1) În conformitate cu art. 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare, furnizorul de ajutor *de minimis* va informa Consiliul Concurenței în termen de 15 zile lucrătoare de la data adoptării schemei de ajutor *de minimis*.

(2) În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare, furnizorul de ajutor *de minimis* va informa Consiliul Concurenței cu privire la intrarea în vigoare a prezentei scheme de ajutor *de minimis*, precum și a oricărei modificări aduse măsurii de sprijin, în termen de maximum 5 zile de la momentul la care acest eveniment a avut loc, cu excepția modificărilor pentru care este necesar un nou aviz, în acest caz urmând procedura specifică situațiilor în care se impune aplicarea prevederilor art. 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL XVI Recuperarea ajutorului *de minimis*

Art. 24. — (1) Recuperarea ajutorului *de minimis* se realizează de către furnizorul de ajutor *de minimis* (Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, direct prin AM PoIDS sau prin OIR PoIDS), conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Ajutorul *de minimis* care trebuie recuperat include și dobânda aferentă, datorată de la data plății ajutorului până la data recuperării acestuia. Rata dobânzii aplicabile este cea stabilită prin Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din

21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, cu modificările și completările ulterioare, iar dobânda se calculează cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2015/1.589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

(3) Rata dobânzii aplicabile este rata în vigoare la data la care ajutorul utilizat abuziv a fost pus la dispoziția beneficiarului. Rata dobânzii se aplică de-a lungul întregii perioade până la data recuperării sau rambursării integrale. Procedura de calcul al dobânzii se stabilește prin instrucțiuni emise de Consiliul Concurenței¹⁰.

(4) Furnizorul de ajutor *de minimis* (Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, direct prin AM PoIDS sau prin OIR PoIDS) emite decizii, cu caracter de titlu executoriu, prin care se dispune stoparea și/sau recuperarea ajutorului *de minimis* acordat, pe care le transmite Consiliului Concurenței, spre informare, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la adoptare.

(5) Furnizorul de ajutor *de minimis* (Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, direct prin AM PoIDS sau prin OIR PoIDS) își rezervă dreptul de a stopa acordarea sau plata ajutorului *de minimis* sau de a solicita recuperarea ajutorului deja plătit, în cazul în care documentele și informațiile furnizate de către beneficiar în documentele depuse se dovedesc a fi incorecte sau false.

¹⁰ Regăsite la adresa: http://www.renascce.eu/wp-content/uploads/2020/12/ilovepdf_merged-2.pdf.

ANEXĂ
la schema de ajutor de minimis

**Criteriile privind evaluarea planurilor de afaceri din cadrul apelului
„Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități”**

		Criterii	Punctaj	Modul de acordare a punctajului
Criterii aferente gradului de inovare al afacerii				
A	1	Dezvoltarea de produse sau servicii noi, adaptate pentru a facilita incluziunea persoanelor cu dizabilități	10	cumulativ
	2	Utilizarea unor tehnologii, procese sau modele de afaceri inovatoare adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități	10	
	3	Implementarea de soluții care contribuie la accesibilitate și eficiență	10	
Criterii aferente relevanței sociale și impactului asupra comunității				
B	1	Inițiative concrete de responsabilitate socială și acțiuni de dezvoltare comunitară	10	cumulativ
	2	Gradul de integrare și incluziune socială a persoanelor cu dizabilități	5	
Criterii aferente fezabilității și sustenabilității financiare				
C	1	Claritatea obiectivelor și coerența strategiilor de dezvoltare pe termen mediu și lung	15	cumulativ
	2	Proiecții financiare realiste	10	
	3	Identificarea unor surse de venit sustenabile și diversificate	10	
Criterii aferente pieței de desfacere și concurenței				
D	1	Detalierea modului în care se integrează activitatea întreprinderii în contextul social și în cel economic din zona respectivă (piață, segmentarea pieței și concurență)	10	disjunctiv
	2	Lipsa detalierii modului în care se integrează activitatea întreprinderii în contextul social și în cel economic din zona respectivă (piață, segmentarea pieței și concurență)	0	
Criterii aferente locurilor de muncă				
E	1	Menține locurile de muncă obligatorii create prin program pe o perioadă mai mare de 6 luni de la finalizarea etapei de implementare a planurilor de afaceri.	10	disjunctiv
	2	Menține locurile de muncă obligatorii create prin program pe o perioadă de 6 luni de la finalizarea etapei de implementare a planurilor de afaceri.	0	

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 234

din 16 iunie 2025

Dosar nr. 294/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Irina Alexandra Boldea	— judecător la Secția I civilă
Mihai Andrei Negoescu Gândac	— judecător la Secția I civilă
Gheorghe Liviu Zidaru	— judecător la Secția I civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Craiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Luiza Maria Păun	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Marchidan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ștefania Dragoe	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ramona Maria Gliga	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 294/1/2025 este legal constituit, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și art. 35 alin. (3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de

contencios administrativ și fiscal privind lămurirea următoarelor chestiuni de drept:

„Polițiștii care și-au stabilit domiciliul în localitatea în care au fost mutați în interes de serviciu beneficiază de drepturile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 privind drepturile de transport, pe teritoriul național, ale personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, forma în vigoare la data cererii (3.01.2023), în situația în care, ulterior mutării, și-au stabilit reședința într-o altă localitate, situată la o distanță mai mare de 301 km față de localitatea în care se află locul de muncă și domiciliul?”

5. Magistratul-asistent învederează că la dosar au fost depuse raportul întocmit și punct de vedere din partea intimatului-pârât.

6. Președintele completului, doamna judecător Mariana Constantinescu, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 20 ianuarie 2025, în Dosarul nr. 490/85/2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

8. Sesizarea a fost înregistrată la 6 februarie 2025, cu nr. 294/1/2025.

II. Normele legale incidente

9. Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 privind drepturile de transport, pe teritoriul național, ale personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, cu completările ulterioare, denumită în continuare *Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, forma în vigoare la data cererii (3.01.2023)*

„Art. 9. — (1) Personalul are dreptul la utilizarea gratuită a mijloacelor de transport din înzestrarea instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională, cu încadrarea în drepturile de rulaș sau, după caz, de combustibil stabilite prin normative proprii, la decontarea cheltuielilor de transport sau la acordarea contravalorii transportului sub forma unei sume forfetare, în următoarele situații: (...)

j) la deplasarea bilunară de la domiciliu sau reședință la locul de muncă și de la locul de muncă la domiciliu sau reședință, pe o distanță mai mare de 301 km, pentru personalul mutat în interes de serviciu într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință.”

III. Expunerea procesului

10. Prin acțiunea introductivă, reclamantul, persoană fizică, a solicitat, în contradictoriu cu pârâțul Centrul Chinologic (...), obligarea acestuia la acordarea contravalorii transportului sub forma unei sume forfetare pentru deplasarea bilunară a reclamantului de la reședință la locul de muncă și de la locul de muncă la reședință, pentru perioada 3.01.2023-31.12.2023, actualizată.

11. Tribunalul Sibiu, prin Sentința nr. 521/2024 din 4 octombrie 2024, a respins cererea de chemare în judecată.

12. Împotriva acesteia reclamantul a formulat recurs, solicitând casarea sentinței atacate, rejudecarea cauzei pe fond și admiterea cererii de chemare în judecată, astfel cum a fost formulată, susținând, în esență, că hotărârea a fost dată cu încălcarea și aplicarea greșită a normelor de drept material, anume art. 9 din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 și Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 181/2022.

13. În cadrul soluționării apelului s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și suspendarea cauzei.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării, care susțin admisibilitatea sesizării

14. Din interpretarea art. 1 și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 rezultă că, pentru admisibilitatea sesizării instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

— existența unui proces privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice;

— existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;

— asupra chestiunii de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

15. În speță, Curtea de Apel Alba Iulia constată că aceste condiții sunt îndeplinite.

16. Reclamantul face parte din categoria personalului plătit din fonduri publice, iar prin acțiunea de față solicită obligarea pârâțului la plata contravalorii transportului aferent deplasării bilunare de la locul de muncă din localitatea Sibiu la reședința sa din localitatea Galați, dus-întors, pentru perioada 3.01.2023-31.12.2023, solicitând așadar plata unor drepturi de natură salarială, sub forma unei sume forfetare.

17. Din cercetarea efectuată rezultă că instanța supremă nu s-a pronunțat într-un recurs în interesul legii sau printr-o hotărâre în dezlegarea unei chestiuni de drept cu privire la problema de drept expusă.

V. Punctul de vedere al completului de judecată

18. Instanța de trimitere a constatat că norma legală incidentă are în vedere situația personalului mutat în interes de serviciu într-o altă localitate decât cea de domiciliu/reședință, astfel că nu se află în ipoteza prevăzută de textul de lege indicat personalul care ulterior mutării și-a stabilit reședința într-o altă localitate, situată la o distanță mai mare de 301 km față de localitatea în care se află locul de muncă și domiciliul.

VI. Punctul de vedere al părților

19. Intimatul-pârât a arătat că este de acord cu sesizarea instanței supreme.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

20. Față de conținutul întrebării adresate instanței supreme nu a fost necesară consultarea instanțelor naționale cu privire la practica judiciară relevantă.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

21. La nivelul instanței supreme a fost identificată următoarea decizie, care ar putea prezenta interes în ceea ce privește problema de drept ridicată:

— prin Decizia nr. 74 din 18 noiembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 41 din 17 ianuarie

2025, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. h)-j) și alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, raportate la dispozițiile art. 3 alin. (3) și (4) din Normele metodologice de aplicare la nivelul Ministerului Afacerilor Interne a Hotărârii Guvernului nr. 1.198/2022, personalul civil care își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în baza unui contract individual de muncă, având domiciliul în altă localitate la momentul angajării, nu se încadrează în noțiunea de personal „numit în prima funcție/transferat/chemat/rechemat în activitate într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință/mutat în interes de serviciu”.

Personalul civil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne care își desfășoară activitatea în baza unui contract individual de muncă, la care face referire art. 2 lit. h) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, beneficiază de drepturile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. h)-j) din același act normativ, doar în situația transferului într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință și în situația detașării pentru îndeplinirea funcțiilor într-o altă localitate decât cea de domiciliu sau de reședință.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

22. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că sesizarea este inadmisibilă.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție Asupra admisibilității sesizării

23. Potrivit art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024: „Dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

24. Conform art. 1 alin. (1) din același act normativ: „Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal.”

25. Se reține, astfel, că în procesele și cererile enumerate la art. 1 alin. (1) al Ordonanței de urgență nr. 62/2024 legiuitorul a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată;

b) completul de judecată să fie investit cu rejudecarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;

c) existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;

d) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

26. Așadar, spre deosebire de condițiile de admisibilitate impuse de prevederile art. 519 ale Codului de procedură civilă, în procedura reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu mai este cerută condiția noutății chestiunii de drept ce se solicită a fi lămurită.

27. Totodată, în această procedură, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face și de către completurile investite cu soluționarea cauzei în primă instanță, iar nu doar de completurile investite cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, astfel cum impune art. 519 din Codul de procedură civilă.

28. Verificând îndeplinirea condițiilor subsumate art. 1 alin. (1) și (3) și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, se constată că procesul în care a fost formulată

sesizarea are ca obiect obligarea pârâtului la acordarea contravalorii transportului sub forma unei sume forfetare pentru deplasarea bilunară a reclamantului de la reședință la locul de muncă și de la locul de muncă la reședință, pentru perioada 3.01.2023-31.12.2023, sumă ce se va actualiza cu indicele de inflație și dobânda legală penalizatoare de la data de 3.01.2023 până la data plății efective, litigiul înscriindu-se în domeniul specific de reglementare prevăzut de art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

29. De asemenea, se constată că sunt îndeplinite primele două condiții legale enumerate de art. 1 alin. (1) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, respectiv cauza în care a fost formulată sesizarea se află în curs de soluționare în calea de atac pe rolul unui complet specializat în litigii de muncă al curții de apel.

30. Este îndeplinită și ultima condiție legală, în urma consultării evidențelor întocmite la nivelul instanței supreme, rezultând că aspectele supuse dezlegării prin sesizarea de față nu au făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

31. Analizând această sesizare prin raportare la condiția de admisibilitate privind existența unei chestiuni de drept de a cărei dezlegare să depindă soluționarea pe fond a cauzei, se constată că această cerință instituie o dublă condiționare, respectiv să existe o veritabilă chestiune de drept, pe de o parte, și să fie stabilită legătura necesară dintre dezlegarea chestiunii de drept indicate și soluționarea pe fond a cauzei, pe de altă parte.

32. În ceea ce privește existența unei veritabile chestiuni de drept, în absența unei definiții legale a acestei noțiuni, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a statuat în mod constant că este necesar ca problema de drept antamat să necesite cu pregnanță a fi lămurită, să prezinte o dificultate suficient de mare în măsură să reclame intervenția instanței supreme, în scopul rezolvării de principiu a problemei de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar plana asupra raporturilor juridice deduse judecății (Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016, și Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023).

33. Noul act normativ a preluat întocmai noțiunea utilizată de legiuitor în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, îndeplinirea acestei condiții de admisibilitate a sesizării impunându-se a fi analizată în contextul particularităților procedurii reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, care are caracter special și parțial derogatoriu de la dispozițiile dreptului comun.

34. Verificând îndeplinirea acestei condiții, se constată că prin sesizarea Curții de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal se solicită a se lămuri dacă polițiștii care și-au stabilit domiciliul în localitatea în care au fost mutați în interes de serviciu beneficiază de drepturile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022, în situația în care, ulterior mutării, și-au stabilit reședința într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 301 km față de localitatea în care se află locul de muncă și domiciliul.

35. Analizând această sesizare și conținutul dispozițiilor legale supuse interpretării, se reține că admisibilitatea învestirii instanței supreme cu pronunțarea unei hotărâri prealabile în temeiul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 trebuie raportată la condiția existenței unei chestiuni reale, veritabile de drept, care să necesite recurgerea la mecanismul hotărârii prealabile, nefiind posibilă învestirea instanței supreme asupra oricărei chestiuni de drept subsumate cauzei acțiunii deduse judecății instanței de trimitere, întrucât, într-o interpretare contrară, rolul instanțelor de trimitere s-ar rezuma la o simplă activitate de trimitere și apoi de preluare a hotărârilor pronunțate și a dezlegărilor date în mecanismul hotărârii prealabile.

36. Sintagma „chestiune de drept” nu poate fi sinonimă cauzei acțiunii, având un caracter autonom, iar condițiile ce trebuie verificate pentru constatarea existenței sale sunt cele conturate în jurisprudența dezvoltată în aplicarea dispozițiilor art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă.

37. Pentru identitatea de rațiune, cu argumentația dezvoltată în mod constant în jurisprudența instanței supreme referitoare la acest mecanism în ceea ce privește caracterul veritabil al chestiunii de drept supuse interpretării, se consideră că și în cazul mecanismului instituit în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 se impune ca problema de drept supusă dezlegării să fie din categoria celor care ridică serioase dificultăți de interpretare a unor dispoziții legale imperfecte, lacunare sau contradictorii sau a celor care prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice.

38. În schimb, interpretarea și aplicarea concretă a legii, al cărei conținut este clar, la circumstanțele specifice fiecărei cauze stabilite pe temeiul probatorului administrat reprezintă prerogativele jurisdicționale care aparțin exclusiv instanței învestite cu soluționarea procesului. De aceea, întrebarea cu care este sesizată instanța supremă nu poate avea ca obiect rezolvarea pe fond chiar a pretenției deduse judecății, operațiune care implică interpretarea și aplicarea corectă a legii situației de fapt stabilite în prealabil.

39. Noțiunii „chestiune de drept” nu îi poate fi subsumat obiectul cererii de chemare în judecată și nu se poate cere instanței supreme dezlegarea sa în cadrul procedurii întrebării prealabile, întrucât, în acest caz, dezlegarea ar semnifica chiar soluționarea fondului, ceea ce legea nu permite în cadrul acestui mecanism de unificare a practicii judiciare.

40. Potrivit art. 9 alin. (1) lit. j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022: „Personalul are dreptul la utilizarea gratuită a mijloacelor de transport din înregistrarea instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională, cu încadrarea în drepturile de rulaj sau, după caz, de combustibil stabilite prin normative proprii, la decontarea cheltuielilor de transport sau la acordarea contravalorii transportului sub forma unei sume forfetare în următoarele situații: (...)

j) la deplasarea bilunară de la domiciliu sau reședință la locul de muncă și de la locul de muncă la domiciliu sau reședință, pe o distanță mai mare de 301 km, pentru personalul mutat în interes de serviciu într-o altă localitate decât cea de domiciliu ori de reședință.”

41. Se apreciază că sensul dispoziției legale supuse interpretării este univoc, nefiind apt să genereze interpretări multiple. Or, premisa necesară a fi îndeplinită pentru formularea unei sesizări în vederea pronunțării de către instanța supremă a unei hotărâri prealabile o reprezintă identificarea de către judecătorul cauzei a existenței unei chestiuni de drept care să releve aspecte dificile și controversate de interpretare, date de neclaritatea normei, de caracterul incomplet al acesteia, susceptibil de mai multe sensuri ori accepțiuni deopotrivă de justificate față de imprecizia redactării textului legal.

42. Ca atare, chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare sau că și-ar putea extinde efectele după data adoptării lui (prin ultraactivitate), fie pentru că ar intra în coliziune cu principii fundamentale ale dreptului.

43. Ceea ce este definitoriu pentru această procedură este, deci, dezlegarea de principiu pe care o poate da instanța supremă în legătură cu sensul normei de drept, cu cea mai adecvată interpretare a ei, atunci când este susceptibilă de mai multe sensuri, astfel încât, ulterior, printr-o aplicare corespunzătoare din partea instanțelor, jurisprudența să capete caracter coerent și unitar.

44. Prin urmare, lămurirea chestiunii dacă „polițiștii care și-au stabilit domiciliul în localitatea în care au fost mutați în interes de serviciu beneficiază de drepturile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 (...), în situația în care, ulterior mutării, și-au stabilit reședința într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 301 km față de localitatea în care se află locul de muncă și domiciliu” este și rămâne în competența Curții de apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal, competență recunoscută de legiuitor, instanța de trimitere fiind obligată să țină cont de dispozițiile clare ale normei, dar și de dezlegările anterioare ale Înaltei Curți de Casație și Justiție prin hotărâri obligatorii care pot constitui repere de interpretare utile instanței de trimitere în soluționarea cauzei deduse judecății.

45. Înalta Curte de Casație și Justiție nu se poate substitui atributului fundamental al instanțelor, de interpretare și aplicare a legii în cauzele deduse judecății, ci se limitează la a facilita judecătorului eliminarea ambiguităților ori a dificultăților întâmpinate în interpretarea unor texte de lege (Decizia nr. 45 din 7 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 735 din 27 iulie 2021).

46. În concluzie, sesizarea nu poate primi o dezlegare pe fond atât timp cât se tinde la o delegare a funcției jurisdicționale a instanței de trimitere, aceea de a aplica dreptul faptelor deduse judecății, către instanța supremă, îndrituită legal doar să dea dezlegări de principiu asupra unor veritabile chestiuni de drept, iar nu să soluționeze cauza în fond.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 490/85/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

„Polițiștii care și-au stabilit domiciliul în localitatea în care au fost mutați în interes de serviciu beneficiază de drepturile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.198/2022 privind drepturile de transport, pe teritoriul național, ale personalului din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, forma în vigoare la data cererii (3.01.2023), în situația în care, ulterior mutării, și-au stabilit reședința într-o altă localitate, situată la o distanță mai mare de 301 km față de localitatea în care se află locul de muncă și domiciliul?”.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 16 iunie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

